

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 13P/86/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123207518
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Pravda
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2025:2123207518.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudcom Mgr. Petrom Pravdom v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, v osobnej starostlivosti matky, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, a medzčasom plnoleté dieťa: D. E. C., nar. XX.XX.XXXX, zast.: A. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. A. XXXX/XX, H., dieťa rodičov - matka: A. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. A. XXXX/XX, H., a otec: C. C. I. J. K., nar. XX.XX.XXXX, osoba bez adresy evidovanej v registri obyvateľov Slovenskej republiky, t.č. na neznámom mieste, o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný na výživu D. E. C., nar. XX.XX.XXXX s účinnosťou od 27.09.2023 do 31.03.2024 prispievať sumou vo výške 315 eur mesačne, s účinnosťou od 01.04.2024 do 31.03.2025 sumou vo výške 340 eur mesačne a s účinnosťou od 01.04.2025 sumou vo výške 360 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám Phoebe.

II. Otec je povinný na výživu A. B. C., nar. XX.XX.XXXX s účinnosťou od 27.09.2023 do 31.03.2024 prispievať sumou vo výške 350 eur mesačne, s účinnosťou od 01.04.2024 do 31.03.2025 sumou vo výške 380 eur mesačne a s účinnosťou od 01.04.2025 sumou vo výške 400 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

III. Zameškané výživné na D. E. za obdobie od 27.09.2023 do 30.04.2025 vo výške 5.606,66 eur súd otcovi povoľuje splácať 37 mesačnými splátkami vo výške 150 eur a 1 mesačnou splátkou vo výške 56,66 eur spolu s bežným výživným, s tým, že v prípade omeškania sa so zaplatením čo i len jednej splátky stáva sa splatnou celá suma nezaplateného zameškaného výživného.

IV. Zameškané výživné na A. B. za obdobie od 27.09.2023 do 30.04.2025 vo výške 6.341,33 eur súd otcovi povoľuje splácať 31 mesačnými splátkami vo výške 200 eur a 1 mesačnou splátkou vo výške 141,33 eur spolu s bežným výživným, s tým, že v prípade omeškania sa so zaplatením čo i len jednej splátky, stáva sa splatnou celá suma nezaplateného zameškaného výživného.

V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 20P/85/2013-187 zo dňa 18.01.2016 v časti výšky vyživovacej povinnosti.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 27.09.2023 sa matka domáhala zvýšenia výživného na maloleté deti D. E. C. a A. B. C.. D. E. C., nar. XX.XX.XXXX v priebehu konania nadobudla plnoletosť.

2. Návrh odôvodnila tým, že výška výživného bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 20P/85/2013-187 zo dňa 18.01.2016, od kedy došlo k zmene pomerov tým, že otec sa zo Slovenska odsťahoval do C., maloleté deti už navštevujú strednú školu, v dôsledku uvedeného vzrástli výdavky spojené s ich výživou. Otec sa o deti nezaujíma, kontaktuje ich sporadicky mailom.

Vyživovaciú povinnosť si neplnil, v máji 2023 ju kontaktovalo Centrum pre medzinárodno-právnu ochranu detí a mládeže s tým, že prijali platbu dlžného výživného, ktoré jej bolo následne vyplatené.

3. Otec sa k návrhu nevyjadril, návrh mu bol doručený postupom podľa § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. Kolízny opatrovník žiadal návrhu vyhovieť.

5. Súd vo veci pojednával dňa 12.05.2025 o 08:00 hod. bez prítomnosti otca, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 03.05.2025 postupom podľa § 106 ods. 3 CSP. Otec sa na pojednávanie nedostavil, svoju neprítomnosť neospravedlnil. Nedostavila sa ani D. E. C., ktorej neprítomnosť ospravedlnila matka.

6. Súd vykonal dokazovanie lustráciou v registri obyvateľov Slovenskej republiky a sociálnej poisťovni, rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 20P/85/2013-187 zo dňa 18.01.2016, potvrdeniami o návšteve školy, kurzovým lístkom ECB, informáciami zo stránky L. a D. M. L. ako aj výsluchom matky a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 20P/85/2013-187 zo dňa 18.01.2016 bol otec zaviazaný na platenie výživného vo výške 40 eur mesačne na každé z detí. V tom čase sa otec nachádzal na Slovensku, deti študovali na prvom stupni základnej školy. Aktuálne sa otec zdržiava vo N. O., deti už navštevujú strednú školu, maloletý A. B. sa venuje baseballu, s čím sú spojené výdavky (keďže sa zúčastňuje súťaží v SR aj ČR, chystá sa do USA na dva mesiace) vo výške 2.000 eur ročne. D. E. má astmu, s čím sú spojené výdavky vo výške 20 eur mesačne. Minimálna hodinová mzda v hrubom vo N. O. predstavovala za obdobie:

- od podania návrhu do 31.03.2024 sumu 10,42 libier,
- od 01.04.2024 do 31.03.2025 sumu 11,44 libier,
- od 01.04.2025 do dňa rozhodovania súdu sumu 12,21libier.

Kurz libry voči euru v čase rozhodovania súdu predstavoval 0,8477.

8. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

11. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 77 ods. 1 veta prvá a druhá ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

14. Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

15. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Podľa § 26 ZR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

19. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

20. Podľa § 40 CMP, súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

21. Podľa § 232 ods. 2 až 4 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.(2) Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.(3) Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.(4)

22. Predmetom konania je zvýšenie výživného, ktoré bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 20P/85/2013-187 zo dňa 18.01.2016. Tak ako vyplýva z prvej vety § 78 ods. 1 ZR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Preto pri rozhodovaní o zmene výživného v zmysle citovaných ustanovení ZR je nevyhnutné vykonať porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne napríklad vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 ZR, už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného.

23. Porovnaním okolností dôležitých pre určovanie výživného súd zistil, že k podstatnej zmene pomerov došlo na strane oprávnených detí, ako aj na strane povinného. O výživnom bolo naposledy rozhodované dňa 18.01.2016, od kedy uplynulo viac ako 9 rokov. V roku 2016 deti navštevovali prvý stupeň základnej školy, v súčasnosti študujú na strednej škole. Už samotný prechod medzi jednotlivými stupňami školského systému je považovaný za objektívnu skutočnosť, na základe ktorej dochádza k zmene pomerov na strane oprávneného v zmysle § 78 ods. 1 ZR.

24. Príjem otca v čase predchádzajúceho rozhodnutia predstavoval 2.967,32 eur ročne v hrubom, čo mesačne predstavuje 247,28 eur. Aktuálne sa otec zdržiava vo N. O., jeho príjem sa súdu nepodarilo zistiť, súd preto vychádzal z verejne dostupných údajov o minimálnej mzde v danej krajine. Minimálna hodinová mzda v hrubom predstavovala v období od 27.09.2023 (deň podania návrhu) do 31.03.2024 sumu 10,42 libier, od 01.04.2024 do 31.03.2025 sumu 11,44 libier a od 01.04.2025 do 12.05.2025 (deň rozhodovania súdu) sumu 12,21 libier. Vo vzťahu k mesačnej mzde v hrubom súd vychádzal z predpokladu, že otec v týždni odpracuje 40 hodín, čo v prípade 4 týždňov predstavuje 160 hodín (4 x 40 = 160), preto minimálna mesačná mzda v hrubom v prípade hodinovej mzdy:

- 10,42 libier predstavuje sumu 1.667,20 libier (160 x 10,42 = 1.667,20),
- 11,44 libier predstavuje sumu 1.830,40 libier (160 x 11,44 = 1.830,40),
- 12,21 libier predstavuje sumu 1.953,60 libier (160 x 12,21 = 1.953,60).

25. Následne súd prostredníctvom kalkulačky na stránke L. zistil čistú minimálnu mesačnú mzdu nasledovne:

- hrubá mzda vo výške 1.667,20 libier predstavuje v čistom 1.494 libier (čl. 62),
- hrubá mzda vo výške 1.830,40 libier predstavuje v čistom 1.611 libier (čl. 63),
- hrubá mzda vo výške 1.953,60 libier predstavuje v čistom 1.699 libier (čl. 64).

26. Keďže takto zistená mzda nie je vyjadrená v tuzemskej mene, bolo potrebné libry prepočítať na eurá. Súd pre tento prepočet aplikoval kurz podľa kurzového lístka ECB, keď kurz v deň rozhodovania súdu predstavoval 0,8477 (čl. 70). I keď súd rozhodoval dňa 12.05.2025, rozhodoval v čase pred 16:00 hod. (čas aktualizácie kurzového lístka), preto v čase rozhodovania súdu bol stále aktuálny kurz z predchádzajúceho pracovného dňa, t.j. z 09.05.2025. Vzhľadom na uvedené:

- 1.494 libier = 1.762,42 eur,
- 1.611 libier = 1.900,44 eur,
- 1.699 libier = 2.004,25 eur.

27. Z vyššie uvedeného prepočtu súd vyvodil, že v možnostiach a schopnostiach otca je dosiahnutie príjmu v sume:

- 1.762,42 eur v čistom v období od 27.09.2023 (deň podania návrhu) do 31.03.2024,
- 1.900,44 eur v čistom v období od 01.04.2024 do 31.03.2025,
- 2.004,25 eur v čistom v období od 01.04.2025 do 12.05.2025 (deň rozhodovania súdu).

28. Pre účely kvantifikácie výživného si súd pri svojej rozhodovacej činnosti osvojil metodiku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pre výpočet výživného rodičov k deťom – tzv. tabuľkové výživné je prostriedkom štandardizácie rozhodovacej činnosti súdov, vždy však len s odporúčacím charakterom. Jeho vytvorenie je vo svojej podstate analýzou rozhodovacej činnosti v obdobných skutkových okolnostiach.

Výška výživného D. E.

29. Zohľadňujúc potom okolnosti predmetnej veci, kedy súd na strane D. E. nezistil špecifické výdavky, aplikáciu tabuľkového výživného považoval za vhodný prostriedok pre kvantifikáciu výživného zo strany otca. V zmysle metodiky k tabuľkovému výživnému, ak má povinný dve deti, výška výživného k dieťaťu študujúceho na strednej škole je 18% z priemerného čistého príjmu povinného rodiča. Ustálený príjem povinného rodiča sa v priebehu konania menil, bolo preto potrebné výšku výživného určiť rozdielne pre každé obdobie nasledovne:

- od 27.09.2023 (deň podania návrhu) do 31.03.2024 - 18% zo sumy 1.762,42 eur, t.j. 317,24 eur, po zaokrúhlení 315 eur,
 - od 01.04.2024 do 31.03.2025 – 18% zo sumy 1.900,44 eur, t.j. 342,08 eur, po zaokrúhlení 340 eur,
 - od 01.04.2025 do 12.05.2025 (deň rozhodovania súdu) – 18% zo sumy 2.004,25 eur, t.j. 360,77 eur, po zaokrúhlení 360 eur,
- o čom súd rozhodol vo výroku I. rozsudku.

Výška výživného A. B.

30. Na strane A. B. boli zo strany súdu zistené zvýšené výdavky v súvislosti s tým, že sa venuje baseballu, bolo preto namieste korigovať tabuľkové výživné tak, že výšku tabuľkového výživného navýšil o dva percentuálne body z 18% na 20% z priemerného čistého príjmu povinného rodiča. Vzhľadom na zmenu príjmu povinného rodiča súd určil výživné pre maloletého vo výroku II. nasledovne:

- od 27.09.2023 (deň podania návrhu) do 31.03.2024 - 20% zo sumy 1.762,42 eur, t.j. 352,48 eur, po zaokrúhlení 350 eur,
- od 01.04.2024 do 31.03.2025 – 20% zo sumy 1.900,44 eur, t.j. 380,09 eur, po zaokrúhlení 380 eur,
- od 01.04.2025 do 12.05.2025 (deň rozhodovania súdu) – 20% zo sumy 2.004,25 eur, t.j. 400,85 eur, po zaokrúhlení 400 eur.

31. Výživné na D. E. súd zvýšil s účinnosťou od podania návrhu, t.j. od 27.09.2023, preto otcovi za obdobie od 27.09.2023 do 30.04.2025 vznikol nedoplatok vo výške 5.606,66 eur (aliquotná časť za september 2023 vo výške 36,66 eur, za október 2023 až marec 2024, t.j. 6 mesiacov po 275 eur = 1.650 eur, za apríl 2024 až marec 2025, t.j. 12 mesiacov po 320 eur = 3.840 eur, za apríl 2025 320 eur). Zameškané výživné súd vo výroku III. povolil otcovi splácať tak, aby k uspokojeniu tohto nároku došlo cca do troch rokov, t.j. 37 mesačných splátok vo výške 150 eur a jedna mesačná splátka vo výške 56,66 eur.

32. Výživné na A. B. súd zvýšil s účinnosťou od podania návrhu, t.j. od 27.09.2023, preto otcovi za obdobie od 27.09.2023 do 30.04.2025 vznikol nedoplatok vo výške 6.341,33 eur (aliquotná časť za september 2023 vo výške 41,33 eur, za október 2023 až marec 2024, t.j. 6 mesiacov po 310 eur =

1.860 eur, za apríl 2024 až marec 2025, t.j. 12 mesiacov po 340 eur = 4.080 eur, za apríl 2025 360 eur). Zameškané výživné súd vo výroku IV. povolil otcovi splácať tak, aby k uspokojeniu tohto nároku došlo do troch rokov, t.j. 31 mesačných splátok vo výške 200 eur a jedna mesačná splátka vo výške 141,33 eur.

33. Týmto rozsudkom súd vo výroku V. zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 20P/85/2013-187 zo dňa 18.01.2016 v časti výšky vyživovacej povinnosti

34. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

36. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku VI. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku matka nie je oprávnená podať odvolanie, nakoľko sa tohto svojho práva v súlade s ustanovením § 368 CSP po vyhlásení rozhodnutia pred súdom účinne vzdala.

Proti tomuto rozsudku môže odporca/otec, D. E. C. a kolízny opatrovník podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.